

N:o 62.

Ank. till Riksd. kansli den 3 maj 1892, kl. 3 e. m.

Memorial, om anvisande af de i regeringsformens 63 § föreskrifna kreditivsummor.

(R. A.)

Jemlikt 39 § af riksdagsordningen åligger det statsutskottet att föreslå beloppet af de tvenne särskilda kreditivsummor, som på grund af 63 § regeringsformen skola för oförsedda händelser till utbetalning å riksgäldskontoret anvisas, den ena att vara tillgänglig, då Konungen, till rikets försvar eller andra högst viktiga och angelägna ändamål, sedan hela statsrådets tankar deröfver blifvit inhemtade, finner den vara oundgängligen nödig, den andra att, vid infallande krig, af Konungen lyftas, sedan han statsrådet in pleno hört och Riksdagen sammankallat.

Af dessa två kreditivsummor har den förstnämnda, som vid 1809—1810 års riksdag bestämdes till 500,000 rdr banko, vexlat mellan detta belopp och 2,500,000 rdr banko, hvartill kreditivet höjdes vid 1853—1854 års riksdag, för att vid nästa riksdag åren 1857—1858 nedsättas till 1,000,000 rdr banko, motsvarande, enligt nu gällande myntfot, 1,500,000 kronor, vid hvilket belopp detsamma allt sedermera förblifvit.

Det andra, eller s. k. stora kreditivet, bestämdes vid 1809—1810 års riksdag till 1,000,000 rdr banko, men höjdes vid 1812 års riksdag till 2,000,000 rdr banko, motsvarande, enligt nu gällande myntfot, 3,000,000 kronor, och har icke sedan sistnämnda år undergått någon förändring utan af hvarje efterföljande Riksdag beviljats till samma belopp.

Å det större kreditivet har någon lyftning icke förekommit, hvaremot af det mindre vid flera tillfällen lyftats större eller mindre belopp. Efter år 1866 har dock lyftning icke skett mer än två gångér, nemligen i anledning

Bih. till Riksd. Prot. 1892. 4 Saml. 1 Afd. 42 Häft. (N:o 62).

af 1867 års missväxt, då tillhoppa 1,030,000 kronor lyftes, att användas till undsättning åt de norra och nordvestra länen, och under det sista fransktyska kriget, då hela det mindre kreditivet, 1,500,000 kronor, lyftes under senare hälften af år 1870 och början af år 1871.

Då de belopp af resp. 1,500,000 kronor och 3,000,000 kronor, hvartill ifrågavarande kreditivsummor under en lång följd af år blifvit bestämda, nu mera icke, med hänsyn till penningevärdets betydliga fall, kunna sägas stå i öfverensstämmelse med grundlagens föreskrift att de skola vara »tillräckliga», har utskottet ansett sig icke kunna underlåta att föreslå Riksdagen att höja dessa summor till resp. 2,500,000 kronor och 5,000,000 kronor.

Utskottet, som deremot icke funnit skäl att förändra de föreskrifter, som vid de senaste riksdagarne meddelats i afseende å sättet för dessa kreditivsummors anskaffande och utbetalning, hemställer,

att den i regeringsformens 63 § först omförmälda kreditivsumma må under tiden intill nästa riksdag bestämmas till två millioner femhundredratusen kronor;

äfvensom

att det så kallade stora kreditivet må vid innevarande riksdag bestämmas till fem millioner kronor.

Under förutsättning af bifall till hvad utskottet sålunda föreslagit, hemställer utskottet,

att i det nya reglemente, som vid denna riksdag varder för riksgäldskontoret utfärdadt, må inflyta trenne paragrafer af enahanda lydelse som §§ 22, 23 och 24 i det för kontoret nu gällande reglemente.

Slutligen hemställer utskottet,

att den förseglade anordning, som till följd af ofvan åberopade paragraf i regeringsformen bör för det större kreditivet tillställas fullmäktige i riksgäldskontoret, må i öfverensstämmelse med den, hvilken vid senaste riksdag för enahanda ändamål af Riksdagen godkändes, erhålla följande lydelse:

»Till fullmäktige i riksgäldskontoret.

Sedan Riksdagen till ett belopp af 5,000,000 kronor fastställt den summa, som enligt regeringsformens 63 § skall vara till utbetalning från riksgäldskontoret anvisad, för att af Kongl. Maj:t vid infallande krig lyftas; så varda, i kraft af nämnda paragraf och till följd af Riksdagens beslut, fullmäktige i riksgäldskontoret härmedelst förständigade och bemyndigade att vid det i samma paragraf förutsatta fall och under derstädes stadgade förbehåll omförmälda kreditivsumma af fem millioner kronor Kongl. Maj:t tillhandahålla samt enligt Dess nådiga disposition i föreskrifven ordning utbetala.

Stockholm den

På Riksdagens vägnar:

För Första Kammaren: För Andra Kammaren:»

och torde denna anordning varda underskrifven af herrar talmän samt statsutskottets ledamöter och vid Riksdagens slut få i utbyte mot den af senaste Riksdag utfärdade anordning genom statsutskottet fullmäktige i riksgäldskontoret tillställas.

Stockholm den 3 maj 1892.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.
